

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Tredie Behandling af „Forflag til Lov om en extraordinær Pension for Eleonore Christine Eschering.“

(Den Behandling findes i Tidenden Spalte 787—88).

Intet Endringsforflag var stillet. Spørgsmaalet om Lovforslagets endelige Vedtagelse fattes under Forhandling.

Da Ingen begjærede Ordet, fattes Lovforslaget (se Tillæg C.) under Afstemning og vedtoges enstemmig med 59 Stemmer.

Sagen gaar nu til Landsthinget.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af „Forflag til Lov om Landsbypræsternes Lønning m. v.“

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 1491 ff.)

J. M. Hansen: Det er temmelig sjældent, at noget Lovforslag i Folkethinget har været imødebet med saa megen Forventning, naar det fremkom fra Regeringens Side, som det nu foreliggende. Da der ikke tidligere fra Ministeriets Side er fremkommet noget Regn paa, at det stillede sig anderledes til Reformen i det Indre af vort Samfund end det forrige Ministerium, have flere af os troet, at det dog endelig, naar dette Lovforslag kom frem, vilde vise sig, at der var en Tilnærvelse fra Ministeriets Side overfor Folkethinget. Det har desuden med Omhyggelighed og Svær været bebudet rundt omkring, at det, naar dette Lovforslag kom frem, skulde vise sig, at det nuværende Ministerium stod ganske anderledes overfor os end det sidst afgangne. Nu have vi Lovforslaget liggende for os, og jeg skal da tillade mig at udtale mig noget nærmere om det. Hvad der strax maa falde i Dinere, at Grundlaget for den foreliggende Lønningslov for Præsterne er det samme som det, der hidtil fra vor og Fleres Side har været bekjæmpet som ikke hensigtsmæssigt. Der er her ligesom i tidligere Lovforslag fra Regeringens Side fremdeles holdt paa Lygberegning og Tiendeberegning med øvrige Indtægter, medens det fra dette Thing's Side stadig har været fremhævet som Noget, vi maatte fordre, at Lønningen for vore geistlige Embedsmænd bestemmes paa samme Maade og efter samme Regler som Lønningen for vore andre Embedsmænd, navnlig ved bestemte Beløb i Penge. Smidlertid har den høitærede Kirkeminister som sagt her fulgt den gamle Ønge, som vi kjende fra hans Forgænger, saaledes at han altsaa fremdeles holder paa Tiende-

beregningen og Bygberegningen ved den fremtidige Lønning for vore geistlige Embedsmænd. Medens man for nogle faa Aar siden har set Regeringen med Svær modsatte sig, at vore andre Embedsmænds Lønninger for en Del bleve beregnete efter Sædpriserne, ser man nu, at ogsaa dette Ministerium fremdeles stærkt holder paa, at vore Præster skulde lønnes efter Kapitelstarten, at Tienden fremdeles skal afgives til Præsten, og at det Doverskydende, for saa vidt enkelte Embedsmænd ere for rigt doterede i saa Henseende, skal opkræves af Præsten og af ham indbetales i Statskassen, saaledes at han altsaa bliver en Slags Amtsforvalter for Staten. Ved denne Bestemmelse behøver jeg ikke nærmere at opholde mig, thi dette Spørgsmaal er afhandlet saa ofte og saa flersidigt, at der virkelig ikke kan siges noget Nyt derom. Man kan blot hævde, at man ogsaa fremtidig vil hylde den tidligere Mening, nemlig den, at en Lønningslov for vore geistlige Embedsmænd maa bygges paa det samme Grundlag som Lønningslovene for vore andre Embedsmænd, saaledes at altsaa Lønningerne fastsættes i bestemte Pengebeløb. — Det andet Hovedpunkt, der, om ikke ganske, saa dog tildeels kan siges at hænge sammen med den forunderlige Fastholden ved Tienderne, er Bestemmelsen om det Doverskud, der maatte indkomme efter, at Lønningsbestemmelserne ere traadte i Kraft. Det kan i Grunden siges, at dette Spørgsmaals Bevarelse har været et nok saa stærkt og skarpt Stridspunkt som det andet, jeg nævnte, idet man fra Regeringens Side har vedblevet at hævde og har villet fastholde, at Bevillingsmagten ikke skulde kunne have en saa fri Raadighed over dette forventede Doverskud, som den har over andre almindelige Statsindtægter. Det er tidligere fra den vedkommende Ministers Side gjort gjældende, at han ikke heri saa noget som helst Regn paa, at disse Indtægter skulde tilhøre den saakaldte Kirke; men denne Forklaring har ikke kunnet være tilsvækkelig for os til derfor at opgive den Mening, der efter vor fulde Dervedvisning er rigtig, at man, dersom man ikke opfylder Grundlovsbestemmelserne om, at alle Statens Indtægter og Udgifter opføres paa Finantsloven, derved giver dem, som have en anden Mening om den saakaldte kirkelige Eiendomsret, en Haand i Hante, idet de da ere berettigede til at sige: Da disse Indtægter og Udgifter ere holdte udenfor Finantsloven og ikke ere komne ind paa denne, saaledes som Statens andre Indtægter og Udgifter, er der deri indeholdt et Skillepunkt imellem Statens Berettigelse overfor disse Indtægter og overfor de andre almindelige Statsindtægter. Det nytter da ikke, at man anfører, at den og den Minister eller den og den Rigsdagsmand har udtalt det Modsatte; thi hvad der ligger i selve Loven, kan ikke bortraifoneres, fordi Enkelte have erklæret, at de have en